

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

27.04.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Канал 3

✓ След недоволство от бизнеса: Горанов представя нови мерки за подпомагане

Това ще се случи на брифинг в Министерски съвет

Министърът на финансите Владислав Горанов ще представи в Министерския съвет финансовите инструменти с публичен ресурс за справяне с икономическите последици от COVID-19. Това изпратиха от правителствената пресслужба.

Предстои да се обявят нови начини за подпомагане на бизнеса.

От Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) искат мярката "60/40" да стане "60/0". Според тях до момента тя е неработеща.

От там обръщат внимание и на необходимостта още сега да започне разработване на програма за излизане от кризата, като се набележат мерки за след вдигането на извънредното положение.

Припомняме, че в мярката "60/40" не беше заложено да се плащат осигуровките на заетите в дадената фирма, но впоследствие, след настояване от бизнеса, това беше предприето.

Предложението на АИКБ е държавата да изплаща за срок до 3 месеца директно на работниците, чийто работни места са застрашени, обезщетения, които така или иначе дължи при това до 12 месеца при настъпването на безработица.

Асоциацията предлага още изплащане на извънредна еднократна безвъзмездна помощ от 1000 лв. за самонаети и микропредприятия с до 9 заети.

Всички новини

✓ АИКБ настоява за антикризисни мерки в икономиката

Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) предложи мерки за подкрепа на икономиката за справяне с отрицателните последици от мерките за ограничаване на разпространението на COVID-19, отключили тежка световна икономическа криза.

„Предлагат се промени в нормативни актове – за реално оказване на подкрепа на заетостта и доходите на работещите хора чрез трансформиране на мярката 60/40 в 60/0, безпрепятственото движение на стоки и товари, насърчаване на туризма, подкрепа за малкия бизнес и самонаетите, подкрепа на допълващите образователни дейности, мерки за подкрепа на фиска и други“, се казва в официална позиция на асоциацията.

„АИКБ настоява да бъдат направени изменения и допълнения в Закона за мерките и действията по време на извънредно положение, така че държавата реално да поеме 60 на сто от осигурителния доход на работника, чието работно място е застрашено поради кризата, и това да е всичко, което нетно неработещите получават като обезщетение. Това ще преодолее неотстранимите по друг начин дефекти на т.нар. мярка 60/40.

А тя е „така наречена“, защото реалното разпределение на подкрепата на нетния доход на неработещите работници бе 23/77, а след като държавата пое част от осигуровките, реалното съотношение в нетния доход на ползвателите би бил държава/предприятие 38/62 (само 38% от държавата предвид обратното плащане на осигуровки и данъци и цели 62% от неработещото предприятие).

Данните до момента доказват, че механизмът е неработещ и по-малко от 1% от предприятията са заявили желание да го ползват, докато броят на регистрираните безработни е в пъти повече от тези, които разчитат на тази подкрепа, за да запазят работата си.

Предложението на АИКБ е държавата да изплаща за срок до 3 месеца директно на работниците, чийто работни места са застрашени, обезщетения, които така или иначе дължи при това до 12 месеца при настъпването на безработица.

Моделът 60/0, който АИКБ предлага, вече е доказал пригодността си и се използва успешно в страните от ЕС и ОИСР. Така биха се отстранили двете очевидни грешки, правещи мярката неработеща и водещи до стремглав ръст на безработицата. Първа очевидна грешка е сбърканата цел – неработещите хора да живеят по-добре от работещите, като получават същия доход, но без да работят! Втората очевидна грешка е, че за това трябва да плати (62% от нетния доход на работника) предприятието с пари, които няма, защото е лишено от приходи поради забрана за работа.

Сред едно от най-важните предложения на АИКБ е прекратяването на задължението за заплащане на такса за битови отпадъци и данък "Сгради" за затворените обекти и предприятия за периода, в който са прекратили принудително дейността си. При прекратена дейност не се генерират отпадъци, както и не се ползват услуги от общината.

Освобождаването от тези плащания при липса на дейност ще спомогне за намаляване на и без това влошеното финансово състояние на засегнатите фирми. Асоциацията на индустриалния капитал в България предлага изплащане на извънредна еднократна безвъзмездна помощ от 1000 лв. за самонаети и микропредприятия с до 9 заети.

Подобна мярка представлява изпълнение на конституционното задължение на държавата, а същевременно би довела до навременна помощ на голяма група хора, които са лишени от възможността да извършват трудова или стопанска дейност.

Разходите за подобна мярка биха стрували на държавата при оптимистичен сценарий 171 млн. лв. и 278 млн. лв. при песимистичен сценарий. В първия вариант от нея биха се възползвали 170 995 микро компании, а при втория – 277 798. Подобни мерки бяха въведени вече в Гърция, Италия и Хърватия и други.

За сферата на туризма асоциацията препоръчва да бъдат въведени мерки като облекчено издаване на визи на основните групи туристи на място при пристигането им в България, разрешаване на дейността на малки семейни хотели и ресторанти при стриктно спазване на отстояния и изискванията са безопасност, освобождаване от плащания за наеми на неработещи обекти.

Сред другите предложения са масирана маркетингова кампания за представяне на страната ни като туристическа дестинация, механизми за насърчаване на вътрешния туризъм в т.ч. посредством предоставяне на ваучери за здравна превенция и рехабилитация на работници и служители в размер на 720 лв. за една календарна година за отпих в България (по модела на ваучерите за храна).

Въвеждане на електронни товарителници и възможността логистичните бази да станат продължение на въведените както в ЕС, така у нас „зелени коридори“ са двете мерки са осигуряване на безпрепятственото движение на стоки и товари, които АИКБ е записала в предложението си към тристранния съвет.

Според асоциацията, логистичните бази са от изключително значение за поддържането на обществените функции и за времето на извънредното положение те трябва да се разглеждат като обекти от критичната инфраструктура на страната.

Сред другите мерки на Асоциация на индустриалния капитал в България са замразяване на заплатите в публичния сектор на равнището от 2019 г. и редуцирането на публични разходи, свързани с покупки на вносни стоки, които не са свързани с COVID-19.

За АИКБ още сега трябва да започне разработване на програма за излизане от кризата, като се набелязват мерки, които ще трябва да се прилагат след вдигането на извънредното положение.

От влизането в сила на извънредното положение Асоциацията на индустриалния капитал в България е най-активната организация, която не спира да работи както за повишаване на информираността и възможностите на своите членове за осигуряване на необходимата здравна сигурност в предприятията, така и за смекчаване на негативните последици за българската икономика“, пишат още от АИКБ.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Близко 350 000 са подадените данъчни декларации

За данък общ доход няма отлагане. До 30 април трябва да се плати. Говорителят на НАП Росен Бъчваров обясни, че този срок е фиксиран в закона и остава непроменен въпреки извънредното положение.

Близко 350 000 декларации от граждани вече са подадени, като над 80% от тях са подадени онлайн. От НАП не съответват потребителите да посещават офисите им. Има организация във всеки един от офисите. Те се почистват и дезинфекцират. Около 900 000 граждани има ПИК. Проникването на този код е близо два пъти повече от хората, които подават данъчна декларация. Практически всичко може да се направи през този код. 35 електронни услуги се предлагат от НАП с този ПИК.

Декларацията би могла да бъде изпратена и по пощата.

Автоматичното попълване на декларации спестява много от времето. Има много малък дял - под 3%, допуснати грешки. Ако физическо лице установи разминаване, може да си поправи данните в декларацията ръчно по всяко време.

Данъчните облекчения не са в предварително попълнената данъчна декларация.

За регистрираните като свободни професии също няма отсрочка нито на ДДС, нито за осигурителните вноски. 30 април е краен срок за деклариране на доходите, внасяне на годишното за изравняване на осигурителните вноски, както и за подаване на осигурителната декларация. Ооколо 90% от самоосигуряващите се имат ПИК.

✓ Една търговска банка вече предлага безлихвени кредити

В една от търговските банки у нас вече могат да се заявяват безлихвени кредити по споразумението, което беше подписано миналата седмица с Българската банка за развитие.

Кредити са предназначени за хора в неплатен отпущ или самоосигуряващите, които не могат да упражняват професията си заради ограничителните мерки за COVID-19. Заемът може да бъде до 4 500 лева, като гратисният период за изплащането му е между 6 и 24 месеца.

Общо погасителният план е 5 години. До 5 май ще бъдат готови и продуктите на още 3 търговски банки. Цялата информация може да бъде открита на сайта на Българската банка за развитие.

✓ Проектът АЕЦ „Белене“ се забавя заради коронавируса

България уведоми „Росатом“ за отлагане на сроковете за провеждането на търга за строителството на АЕЦ „Белене“ заради пандемията от коронавирус. Сроковете за удължаване на работата по търга ще зависят от периода на действие на ограниченията заради пандемията. Това обяви представител на „Росатом“.

„Получихме официално писмо от българската страна, че заради епидемията от коронавирус сроковете на процедурата за избор на стратегически инвеститор по проекта АЕЦ „Белене“ се отлагат. Конкретните срокове ще зависят до голяма степен от възможността за пълен достъп на участниците в така наречената „информационна стая“ за проучване на техническата документация на проекта, въз основа на която ще бъдат формирани предложенията на участниците“, каза той.

Държавната корпорация „Росатом“ е оптимист за осъществяването на АЕЦ „Белене“, въпреки забавянето на търга заради пандемията от коронавирус. „Въпреки забавянето, предизвикано от обективни причини, ние проявяваме голям интерес към него и сме оптимисти“, заяви източникът.

Той също така отбеляза, че България в рамките на възможностите, с които разполага, ще продължи работата по търга за строителството на централата, въпреки ограничителните мерки, въведени в страната заради коронавируса. От руската страна уточниха, че процесът ще продължи онлайн по редица въпроси.

✓ НСИ: 62.5% от хотелиерите смятат да намалят цената на пакетните услуги

Над 60% от хотелиерите възнамеряват да намалят цената на пакетните услуги за почивка, показва проучване на НСИ.

През април 2020 г. Националният статистически институт (НСИ) стартира провеждането на месечно анкетно проучване сред управителите на местата за настаняване с цел събиране на точна и навременна информация за състоянието и развитието на техния бизнес по време на извънредното положение в страната.

При създалата се ситуация 50.4% от анкетираните смятат да предложат на своите клиенти алтернативен период за използване на направените резервации. Същевременно 62.5% от тях имат намерение да намалят цената на пакет услуги, а 52.1% - на нощувката.

По отношение на наетия персонал 40.8% от ръководителите са предприели като мярка „платен отпуск“, следвана от „освобождение/съкращаване“ - 35.4%, и „неплатен отпуск“ - 31.7%. От мярката „60/40“ са се възползвали 17.6% от мениджърите, а от „дистанционна форма на работа“ - 15.1%.

През март по-голяма част от управителите (72.2%) съобщават за намаление в приходите от дейността си спрямо предходния месец, а 24.5% от тях посочват, че няма промяна.

В краткосрочен план (през следващия един месец) 42.9% от мениджърите прогнозира, че ще могат да обслужат „до 50%“ от разходите за дейността със собствени средства, 18.0% от тях - „до 100%“, а 38.2% от анкетираните посочват, че няма да могат да се справят сами.

По отношение на бъдещата активност на мястото за настаняване в краткосрочен план 42.6% от ръководителите очакват временно да преустановят дейността си, 35.4% смятат да продължат да работят, макар и с намален обем, а 14.6% очакват да продължат дейността си, както преди извънредното положение. Едва 6.3% прогнозира да я прекратят.

✓ Състоянието на Ким Чен-ун остава обвито в мистерия

Какво е състоянието на севернокорейския лидер Ким Чен-ун? Въпросът остава без ясен отговор, след като напоследък различни уебсайтове го обявиха за мъртъв, без обаче да могат потвърдят новината.

Вчера държавни медии в Пхенянг предадоха поздрава от името на лидера към строители в северен град, но без да уточняват кога са отправени.

Въпросът кой би го наследил е особено важен заради започналото затопляне в отношенията със Запада след срещите с президента Тръмп.

Спекулациите около здравето на Ким Чен-ун започнаха на 15 април, когато той не се появява на събитие, което досега не е пропускал - годишнината от раждането на дядо му и основател на Севернокорейската народно-демократична република Ким Ир-сен.

Дни по-късно южнокорейско издание съобщи, че Ким Чен-ун е претърпял сърдечносъдова операция и е в тежко състояние. Сеул и Пекин официално изразиха съмнения, че това е вярно.

Хонконгска телевизия съобщи, че Ким е мъртъв след неуспешна сърдечносъдова интервенция. Японско издание пък обяви, че е в кома и стигна до детайли относно хода на операцията, като това, че ръцете на хирурга треперели и той бил много нервен. Авторът на статията се позовава на китайски партиен източник.

Официално се съобщава, че няма забелязана необичайна дейност в Северна Корея. В четвъртък и президентът Доналд Тръмп коментира темата.

Доналд Тръмп, президент на САЩ: Надявам се, че това е неточен репортаж. Имам добри отношения с Ким Чен -ун и се надявам, че той е добре.

И все пак - къде е Ким Чен-ун? Той не е появявал публично от 11 април. Засечен е обаче прочутият му влак - сателитни снимки показват, че на 21 и 23 април е бил на гара, запазена само за семейството на лидера, в курорт на източното крайбрежие.

За Ким Чен-ун се знае малко. Смята се, че е на 36 години. Трето поколение от династията Ким, която управлява страната с железен юмрук. Пое властта след смъртта на баща си през 2011 г. Предполага се, че заедно със съпругата си Ри Сол - джу

имат три деца. Най-малкото е родено през 2017, а най-голямото е момче на 10 години. Това означава, че ако планът е синът му да го наследи във властта, известно време реалното управление ще е в ръцете на други фигури.

През последните две години неизменно до Ким при всички важни публични прояви е сестра му Ким Йо-чен, на 31 години. Официално, заместник-председател на Централния комитет на управляващата партия, неофициално - дясна ръка на брат си. Поверени са й отговорни функции по контрол във важни сфери.

Другата ключова фигура в обкръжението на лидера е Чхуе Рьонг-хе, председател на президиума на Народното събрание. Очакванията са той и бившият премиер Пак Пон-джу, който стои зад някои политики за бавно отваряне към пазарна икономика, да останат в ядрото на властта в Пхеняан.

Въпросът кой би наследил Ким Чен-ун е от изключителна важност, тъй като по време на управлението му арсеналът от ядрени оръжия и балистични ракети на страната нарасна значително.

[БНР](#)

✓ ГЕРБ решават за участието си във втория опит за изслушване на Борисов в НС

ГЕРБ ще решават днес дали депутатите на партията да се регистрират на заседанието в пленарната зала на Народното събрание утре, когато е насрочено несъстоялото се миналия вторник изслушване на премиера Бойко Борисов по настояване на БСП.

Това съобщи в предаването „Неделя 150“ заместник-председателят на парламентарната група на управляващата партия Красимир Ципов.

„Премиерът ще дойде... Просто народните представители от „БСП за България“ да бъдат търпеливи. Ще дойде и този момент - ще се отчетат абсолютно всички предприети мерки, ще се набележи ясен и конкретен план какво предстои“, увери Ципов.

✓ Николина Ангелкова: Разбирам напрежението, но не искам манипулации

България очаква общоевропейско решение за бъдещето на туризма

„Разбирам напрежението, предвид факта, че туризмът е сред най-сериозно засегнатите сектори. Разбирам очакванията всичко да става сега и веднага, да се намери баланс е изключително трудно. Не искам да се остава с манипулации и внушения, че държавата нищо не прави и че министерството нищо не прави“. Това коментира пред БНР [министърът на туризма Николина Ангелкова по повод поисканата ѝ оставка](#).

Тя подчерта, че мерките са регламентирани законово:

„Това, което имаме като искания от всички, касае основно искане на осигуряване на средства от държавата... Има осигурени различни инструменти и възможности. Министерството на туризма е разработило стратегия за късен летен сезон. Нашите срокове са за стартиране на късен летен сезон от 1-ви юли. За това индикации ни дава факта, че засега няма отказани резервации от партньорите, с които работим - големите туроператори и организации. Работим и за създаване на туристически ваучери“.

В предаването „Неделя 150“ министърът допълни:

„За мен е важно да продължавам това, което правим с колегите, и в диалог с бранша и с колегите от ЕС да търсим работещи решения. За утрешната среща на министрите на туризма в ЕС сме предложили в т.нар. „възстановителен план“, който ЕК предложи за възстановяване след кризата, средствата за туризма да са около 20% от целия пакет и да има отделен инструмент за туризма. Правим всичко възможно заедно с обединени усилия да имаме тези общи мерки, включително и по отношение на поэтапното отваряне на границите... Искаме да има единни правила, за да не се създава хаос“.

Николина Ангелкова посочи, че се работи по краткосрочни и дългосрочни мерки.

„За нас е важен вътрешният пазар и работим в тази посока. Най-естествено е българите да посетим нашето Черноморие. Разработили сме различни опции за управление на морските плажове. Имаме рекламна кампания „Преоткрий България“... Продължаваме да работим съвместно с Министерството на труда и социалната политика по отношение на мерките за работниците и служителите“.

✓ НАП пуска нов портал за електронни услуги до края на годината

Над 80 на сто от подадените данъчни декларации са дошли онлайн

Националната агенция за приходите работи по изцяло нов портал за електронни услуги и най-често използваните електронни услуги ще бъдат реструктурирани през призмата на потребителския опит. Това съобщи пред "Хоризонт" говорителят на приходната агенция Росен Бъчваров.

"До края на тази година порталът ще бъде въведен в експлоатация, така че подаването на данъчната декларация да е доста по-интуитивен процес от сегашния", подчерта Бъчваров в предаването "Преди всички".

Срокът за подаване на данъчните декларации за физическите лица изтича след броени дни. За разлика от този за фирмените данъци, срокът не е удължен заради извънредното положение, което предизвика опашки пред редица клонове на НАП в страната.

Над 80% от всички подадени до момента декларации са подадени по електронен път, заяви Росен Бъчваров.

Има сериозен наплив и интерес към издаването на персонални кодове. Около 900 хиляди българи в момента имат персонален код, уточни той.

НАП предлага над 35 електронни услуги за физически лица, които имат ПИК.

Заявление за ПИК може да се подаде електронно, но получаването му става на място срещу показване на лична карта.

Запитан как заразени с коронавирус или поставени под карантина ще спазят срока за подаване на данъчна декларация, говорителят на НАП отбеляза, че "всеки, който има ангажимент да подаде данъчна декларация, има възможност да го направи".

"Остават още няколко работни дни. Няма значително изоставане или драматичен спад в подаването на данъчни декларации. Съществува повече от една възможност за това. Ако не по електронен път - по пощата. Алтернативни възможности съществуват", коментира Росен Бъчваров.

✓ Барбалов: Общинските дружества да предоговарят доставката на ток

Заместник-кметът на София Дончо Барбалов препоръча на ръководствата на всички общински предприятия, търговски дружества и структури да предоговарят със своите доставчици условията за покупка на електроенергия.

Основание за предоговарянето са променящите се икономически условия заради кризата с разпространението на заразата с Covid-19. Основен потребител на електрическа енергия са „Метрополитен“ и „Столичен електротранспорт“, посочи Барбалов:

"Препоръката към тях е да прегледат тези договори и да потърсят възможност за тяхното предоговаряне с оглед по-добра защита на интересите на общината и на публичния интерес във връзка с това, че в момента наблюдаваме намаляване на цените на енергоносителите и на други услуги".

✓ Хайко Маас предупреди ЕС за риск от прибързано възобновяване на туризма

Германският външен министър Хайко Маас предупреди европейските държави да не се отворят за туризма прекалено скоро фона на пандемията на коронавирус, като отбеляза, че подобни ходове могат да доведат до по-нататъшно разпространение на болестта.

"Европейска надпревара за това да видим коя страна първо ще позволи подновяване на туристическите пътувания ще доведе до неприемливи рискове", заяви Маас пред немското издание Bild am Sonntag.

"Вече станахме свидетели какво може да направи инфекциозен клъстер в популярен курорт в туристическа държава. Това не трябва да се случва отново", добави той, като се позова на големият процент на зараза в австрийски ски курорт в началото на тази година, която засегна туристи от Германия, Норвегия и Исландия.

Германският министър призова ЕС да вземе съвместно решение по отношение на критериите за ограничаване на пътуванията "възможно най-бързо, но толкова отговорно, колкото е необходимо".

Той подчерта, че прибързаното възобновяване на туристическите пътувания може да доведе до още по-продължително затваряне на границите.

Investor.bg

✓ ИПИ: Безработица в криза: характеристики, разпределение и особености

В края на март Пловдив измести Благоевград по най-голям брой безработни лица, най-много те са във Видин – 14,9%, а в 11 области надхвърлят 10%, посочва Адриан Николов

След като миналата седмица представихме първите данни за ръста на безработицата в хода на пандемичната криза и ограничителните мерки, а преди това оценихме риска за работните места в различните отрасли, в настоящата статия се спираме по-подробно на характеристиките на безработните, въз основа на данните на Агенция по заетостта към края на месец март.

Започваме с необходимото уточнение, че по-голямата част от новите безработни са регистрирани през април, но данните за целия месец няма да са достъпни в близко бъдеще, пише в анализа на Адриан Николов от [Института за пазарна икономика](#). Освен това, данните към края на март са достатъчни, за да се ориентираме в характеристиките на безработицата, възникнала в резултат на кризата.

Регистрираните през целия месец нови безработни лица са били 38 хиляди, на фона на 22 хиляди през март 2019 г.

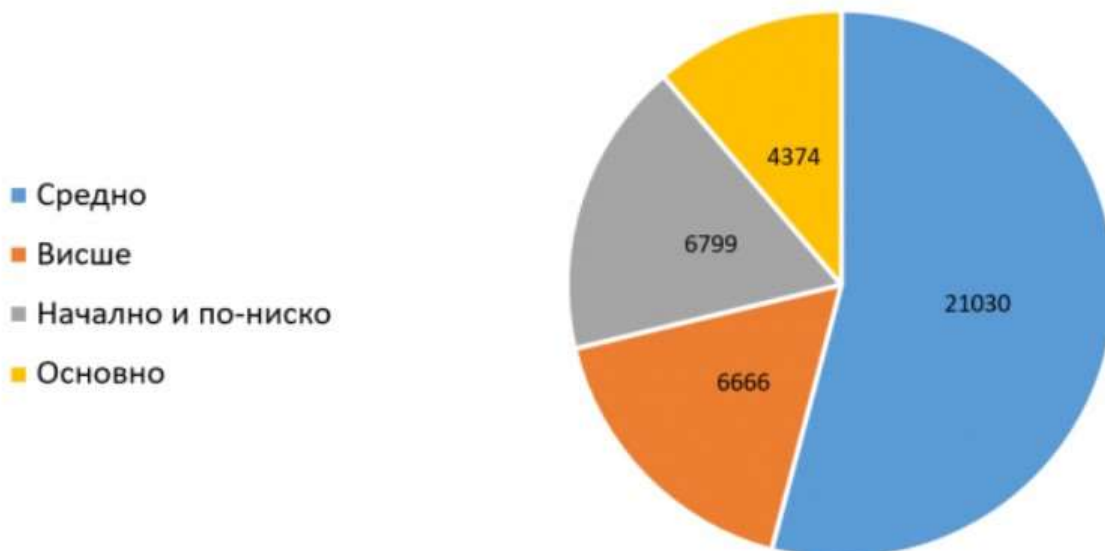
Имайки предвид, че знаем динамиката на броя на безработните през целия месец и че повечето от тях са регистрирани след 13 май, можем да твърдим, че значителен дял от всички от тези 16 хиляди „нови“ безработни са продукт на кризата и ограниченията.

Образователната структура на регистрираните през март безработни е сред най-важните им характеристики; тя, заедно с квалификацията е мерило за способността им да се реализират обратно на пазара на труда след отпадането на ограничителните мерки. Очаквано, почти половината от новорегистрираните безработни са със средно образование.

Прави впечатление обаче необичайно големия брой висшисти; обичайно делът на безработните с основно и по-ниско образование надхвърля в пъти този на тези с висше, но при регистрациите през март те са относително изравнени.

Трябва да имаме предвид обаче, че висшистите ще се реализират доста по-лесно след отпадането на ограниченията, дори и само заради по-голямото разнообразие от потенциални работни места за тях. Същото важи и за безработните с професионална квалификация, и по тази причина е притеснително, че почти половината от новорегистрираните през март нямат такава; стойностите на този показател обаче се приближават до нормалното.

Регистрирани през март безработни по образование

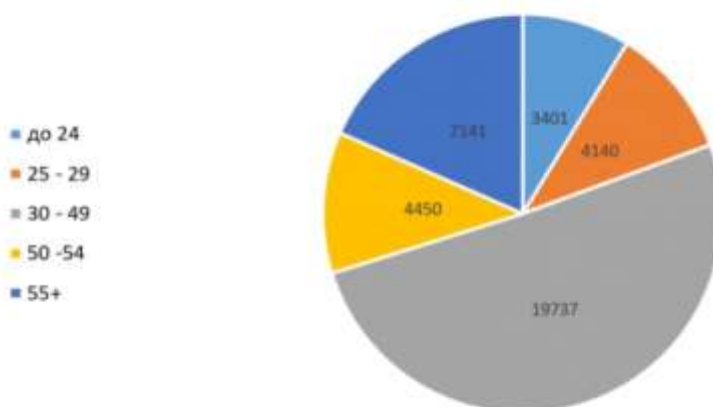
Източник: Агенция по заетостта

Трудовият пазар през март изглежда е създал малко по-трудни условия за жените, като те съставляват 58% от всички новорегистрирани безработни; това до голяма степен също обаче отговаря на общата структура на безработицата в страната.

Повече от половината от новорегистрираните безработни обаче са в най-активната трудова възраст, между 30 и 49 години. Имайки предвид, че най-силно засегнатите от кризата фирми наемат предимно младежи (хотели, ресторанти, барове), е обясним по-високият от обикновено дял на хората под 29 години.

От една страна, младежите са сред най-гъвкавите участници на пазара на труда и по тази причина може да се очаква, че лесно ще се реализират отново след края на ограниченията или дори в хода на кризата. Пречка пред това е обстоятелството, че повече от половината новорегистрирани безработни младежи през март са без квалификация, а висше образование имат едва 1/7 от тях.

Регистрирани през март безработни по възраст

Източник: Агенция по заетостта

Интересен е относително малкият брой регистрирани се в бюрата по труда през март, които преди това са работили от чужбина – едва 1090 души, което поставя под съмнение тезата, че завръщащите се земеделски и сезонни работници ще „увиснат“ на социалната система.

Сигурно потвърждение или отхвърляне на това допускане ще можем да направим когато АЗ предостави и данните за април, тъй като е напълно възможно завърналите се от чужбина просто да са се забавили с регистрацията.

Що се отнася до регионалното разпределение на безработните през март, АЗ не предоставя данни за новите регистрации по области и общини. По тази причина сме принудени да ползваме данните за общия брой безработни лица, които, въпреки по-общия си характер, също могат да се използват за ориентир.

Към края на март Пловдив е заместил Благоевград по най-голям брой безработни лица.

Коефициентът на безработица остава най-високо във Видин – 14,9% към края на миналия месец, а в 11 области вече надхвърля 10%. Дори равнището ѝ в столицата – 2,3% - е леко завишено спрямо рекордно ниските стойности от края на миналата година.

Разпределение на безработните по области, март 2020 г.

Източник: Агенция по заетостта

Характеристиките на безработицата през март дават известна насока за това как ще изглежда като цяло новата безработица, създадена от кризата и ограничителните мерки – в данните на АЗ личат както леко завишаване на дела на младежите и хората с ниско образование и квалификация, така и пренареждане на регионалното разпределение.

Към темата ще се върнем отново след публикуването на данните за април – месецът, когато кризата и ограниченията тежат много по-силно на бизнеса и работниците

✓ Италия отваря икономиката на три етапа

Първо отварят строителният сектор, индустрията и търговците на едро, след това - търговците на дребно и музеите, а последни - барове, ресторанти и бръснари

Италия започва да отваря икономиката на 4 май на фона на опасения за втора вълна от пандемията.

Италианският премиер Джузепе Конте заяви, че страната му ще започне да облекчава ограниченията за блокиране на икономиката на 4 май, което ще е ключов тест за усилията на Европа за рестартиране на обществения живот и икономиките, съобщава Bloomberg.

На фона на предпазливото възобновяване на живота в някои страни като Германия натискът в Италия нараства, макар и да отчита най-високата смъртност в Европа от коронавируса. Конте предупреди, че втора вълна от заразени ще доведе до възобновяване на смъртните случаи и необратими щети за икономиката.

„Всички искаме страната да се рестартира“, заяви премиерът на брифинг в неделя в Рим. "Но единственият начин да живеем с вируса в тази фаза е да не се разболеем и социално дистанциране", каза още Конте, цитиран и от [Bloomberg TV Bulgaria](#).

Часове по-рано Италия отчете най-малко смъртни случаи за денонощие за последните шест седмици, а Франция отчете най-малкото за един месец. Увеличението на Испания беше най-малкото от повече от месец.

Франция и Испания, страните с най-много потвърдени заразени в Европа, също сигнализираха за предварителни стъпки за рестартиране на икономиките си след седмици на блокиране.

Италианските лидери се опитват да спасят икономика, която се е насочила към 8% свиване през тази година.

Строителният сектор, индустрията и търговците на едро ще бъдат първите сектори, на които ще бъде разрешено да заработят отново на 4 май, две седмици по-късно ще отворят търговците на дребно и музеите, а баровете, ресторантите и бръснарите евентуално на първи юни, обясни Джузепе Конте.

Училищата в Италия остават затворени.

Ако хората в Италия не спазват правила, включително социалното дистанциране, кривата на заразяване ще се увеличи и може да излезе извън контрол, броят на починалите ще нарасне и икономиката ще претърпи необратими щети, поясни Конте.

Премиерът подчерта, че всички предприятия, които възобновяват дейност, трябва да гарантират спазване на нормите за сигурност, като основната е безопасна дистанция от най-малко един метър между хората. Задължително е и носенето на предпазна маска.

Броят на жертвите на Covid-19 в Италия е най-високият в Европа - над 26 000 души, отбелязва Ройтерс. Заразените са почти 200 000, но броят на новите случаи започна да намалява, както и този на пациентите под интензивни грижи.

С повече от 100 000 смъртни случаи в региона Европа беше силно засегната от Covid-19 и се подготвя за най-лошата рецесия в историята.

✓ Бизнес моделите ще са различни след отмяната на мерките срещу Covid-19

Компаниите ще трябва да се адаптират отново, тъй като навиците на пазаруване на потребителите вече са променени

Когато икономиките започнат да възстановяват дейност отново след отмяната на мерките срещу коронавирусната пандемия, много бизнеси ще останат затворени, защото ще изпитват трудности да се приспособят към новата реалност.

Това е опасението на глобална група за възстановяване, която помага на бизнесите да се справят след подобни кризи като тази около коронавируса, пише BBC.

Собствениците на малки компании са по-уязвими и вероятно ще трябва отново да се превърнат в предприемачи, за да оцелеят.

“Рестартирането на компаниите е много по-трудно, отколкото затварянето им”, твърди Международният институт за възстановяване при бедствия (DRI).

“Когато икономиката отвори отново, тя няма да се върне изведнъж към това, което някога е била”, заяви ръководителят на неправителствената организация. “Нашите навици вероятно ще се променят заедно с обема на портфейлите ни”, добавя той.

Мерките на правителствата срещу коронавирусната пандемия преместиха онлайн активности като пазаруването, гледането на филми, конферентни разговори, обучения и пр. Може да се окаже, че това не са краткосрочни тенденции и компаниите ще трябва да се адаптират отново, тъй като навиците на пазаруване на потребителите вече са променени.

Големите компании имат стабилни планове за действие в извънредни ситуации и силни програми за управление на риска, но по-малките дружества обикновено не предприемат подобни мерки.

“Тези бизнеси ще продължат да се борят и много от тях никога няма да отворят отново. Това, което видяхме след кризите в цялата общност в миналото, е, че всеки, който е собственик на малък бизнес, сега е предприемач отново и трябва да подходи към проблема от тази перспектива”, обясняват от DRI.

Според експерти много компании трябва да планират мерки като намалено работно време и предоставянето на възможност на служители да работят на повече смени.

Търговците на дребно трябва да се подготвят за повече дистанция между клиентите си, индивидуално опаковане на храна, както и да избягват предлагането на мостри на продукти. Те може би ще имат необходимост от конкретни политики, за да гарантират сигурност на клиентите и служителите си, включително стриктно допълнително почистване на обектите, предоставянето на предпазни облекла и маски за работещите в тях, редовно измерване на температурата им.

“Някои неща могат да се променят завинаги. Конференциите и големите събития вероятно ще бъдат отменени или рядко посещавани за дълго време. Това може да е двигателят за споделените работни пространства”, смятат още от DRI.

Ако училищата останат затворени или преминават към редовни дни на обучение от къщи, работодателите също ще трябва да са по-разбиращи и гъвкави към работещите родители.

✓ Просперитетът е повече от производителност

Стандартната икономическа продукция има значение, но са важни още мрежите за социална подкрепа и добрият достъп до услуги

Една дума с „П“ доминира от известно време дискусиите за икономическата политика: не „пандемия“, а „производителност“. Сега, когато коронавирусът нанесе безпрецедентен удар върху икономиките навсякъде, политиките се питат как ще се отрази той на производителността на национално ниво, пише Даян Коил за Financial Times.

Дългосрочните ефекти на Covid-19 са неизвестни - те зависят от продължителността на времето, през което икономическата дейност ще трябва да бъде спряна. Колкото по-дълго продължава блокирането, толкова по-голям е ударът за растежа на производството и за увеличаването на безработицата.

Производителността - продукцията, която икономиката създава срещу ресурсите и усилията, които изразходва - е от значение, защото именно тя води до подобряване на жизнения стандарт: по-добро здраве; по-дълъг живот; по-голям комфорт. Инвестициите, иновациите и уменията са ключовите съставки, въпреки че рецептата все още е загадка.

Във Великобритания пандемията със сигурност ще доведе до краткосрочен спад на производителността в частния сектор. Това се дължи не само на това, че много хора са болни или имат затруднения да работят от къщи сред деца и домашни любимци, но и поради резкия спад на производството. Заетостта също намалява, но много бизнеси продължават да

водят работниците си на щат, така че разходът за труд няма да намалее с толкова. Като цяло производителността спада, когато продукцията намалява.

В публичния сектор измерването на производителността е трудно. За услуги като здравеопазване и образование британската Служба за национална статистика разглежда както активността, така и качеството - като например броят на учениците и техните изпитни оценки или броят на операциите и резултатите от тях. Но в най-добрия случай тези мерки зависят от други фактори.

Как трябва да оценим производителността на учител, подготвящ онлайн уроци с всички съпътстващи предизвикателства, и какъв ще бъде ефектът върху представянето на учениците? Лесно е да се измислят нови измерители, като например броят на изнесените онлайн уроци, но е трудно да си представим, че резултатите на учениците няма да страдат.

Що се отнася до медицинския персонал, кой би се осмелил да твърди, че неговата производителност не е скочила до небесата през последните седмици? Но за много пациенти измерваните резултати за съжаление ще бъдат трагични. Най-големият стимул за производителността може да дойде от нова ваксина.

Публичните инвестиции в инфраструктура или зелени технологии в крайна сметка ще подпомогнат производителността, но финансовата болка може да принуди бизнеса да ограничи разходите. Бизнес инвестициите в Обединеното кралство така или иначе са вали, като през 2018 г. спаднаха, а през 2019 г. се покачиха с едва 0,6 на сто. Трудно е да се предвиди друго освен голям намаление от около 50-те милиона паунда на тримесечие през миналата година.

Ще се разпаднат ли веригите за доставки? Разделението на труда и специализацията, които идват с аутсорсинга, движат печалбите в промишлената производителност от 80-те години насам, но тя зависи от безупречните логистика и превози. Поддържането на тази система работеща през блокадите ще изисква значителна международна координация, което изглежда малко вероятно.

Някои скорошни изследвания сочат, че дори доста малки шокове могат да доведат до разпадане на мрежите. Сегашният шок ще се предава, след като вълните от зараза заливат държавите по различно време. Един възможен отговор за вносителите е диверсификацията на веригите за доставки. По-малко благоприятният - от гледна точка на производителността - ще бъде връщане на изнесените производства у дома.

Пандемията и последствията от нея ще повдигнат сериозни въпроси. Производителността включва мислене от вида повече продукция от по-малко (или поне от същите) ресурси - оттук системата за навременни доставки в складовете и стегнатите логистични операции. Компаниите могат да преосмислят нуждата от буфери като икономическа застраховка. Запасите могат да нараснат, увеличавайки бизнес разходите. Могат да бъдат намерени по-близки доставчици, но на по-висока цена.

Може би определението за икономическо благополучие също ще се промени. Стандартната икономическа продукция има значение, както хората, които сега губят доходите си знаят твърде добре. Важни са обаче още мрежите за социална подкрепа и добрият достъп до услуги. Без тях всички са по-уязвими. Просперитетът е повече от производителност.

Земя

✓ От началото на април храните поскъпнаха с над 5 %

Индексът на тържищните цени /ИТЦ/, който отразява цените на хранителните стоки на едро, се повиши през изминалата седмица с 1,26 на сто до 1.684 пункта, съобщава Държавната комисия по стоковите борси и тържищата /ДКСБТ/. От началото на месеца ИТЦ се е повишил с 5.05 процента. Миналата година индексът се повиши най-много през Великденските празници и достигна 1.608 пункта. Базовото му ниво от 1.000 пункта е от 2005 година, предава БТА.

Цената на оранжерийните домати се понижи тази седмица с 14,0 процента до 2,85 лева за килограм, а оранжерийните краставици поевтиняват с 5,4 процента и се продават по 2,29 лева за килограм. Цената на картофите се качва с 1,8 на сто и се продават по 1,12 лева за килограм. Пресните картофи поевтиняват с 23,2 на сто до 2,18 лева за килограм на едро. Морковите поскъпват със 14,8 процента и се търгуват по 1,00 лева за килограм. Цената на зелето се повишава с 8,2 на сто до 1,06 лв./кг. Червените чушки от внос поевтиняват с 1,1 на сто, средно до 3,61 лева. Зелената салата поскъпва с 12,3 на сто до 0,82 лева за брой. Репичките поскъпват със 7,4 процента до 0,73 лева за връзка. Ябълките поскъпват с 9,4 на сто, до 1,51 лв./кг. Лимоните се продават по 3,40 лева за килограм. Бананите се купуват по 2,41 лева за килограм; портокалите поскъпват с 11,4 и се продават по 1,76 лв./кг.

Кравето сирене се търгува по 6,86 лв./кг; кашкавалът, тип "Витоша" се купува по 11,12 лв./кг. Олиото поевтинява с 0,9 на сто до 2,12 лева за литър. Пакетче краве масло от 125 грама се продава по 2,12 лева за килограм в края на седмицата. Пилешкото месо се търгува по 4,10 лева за килограм.

Захарта поскъпва с 1,4 на сто и се продава по 1,44 лв./кг. Брашното тип "500" поскъпна с 5,8 процента и се продава по 1,09 лева/кг. Цената на ориза пада с 2,3 процента и се продава по 2,11 лева за килограм. Яйцата се продават средно по 0,20 лева за брой.

✓ ЕК обяви пакет от мерки в подкрепа на пазара на селскостопански продукти

МЗХГ настоява държавите членки да могат да прехвърлят недоговорените средства от програмите към нова извънредна мярка COVID-19 в помощ на земеделските стопани

Европейската комисия обяви пакет от извънредни мерки в подкрепа на пазара на селскостопански продукти във връзка с пандемията Covid-19, които трябва да бъдат приети до 30 април. Предложените мерки са насочени към стабилизиране на пазарите и осигуряване на устойчивост на бъдещите цени и производство. Мерките са в помощ на най-засегнатите селскостопански и хранителни сектори и целят справяне с вече наблюдавани смущения и бъдещи рискове, съобщи пресцентърът на земеделското министерство.

Помощ при складиране на мляко и месо

Новият пакет на ЕК включва мерки за помощ за частно складиране в сектора на млякото и месото. Млечните продукти, допустими за частно складиране са обезмаслено мляко на прах, масло и сирена. Максималното количество сирене, разрешено за складиране за България, за период на съхранение между 90 и 180 дни, е 889 тона, което с 22% повече спрямо квотата през 2016 г., уточняват от МЗХГ.

Страната ни има опит в прилагане на подобна извънредна схема за помощ, като през 2016 г. бяха усвоени 36% от предварително определеното ни максимално количество на складираните сирена. Важно е да се подчертае, че сумата за подпомагане включва както постоянните разходи за складиране в размер на 15,57 евро на тон продукция, така и 0,40 евро на тон на ден по срока на договорите.

В сектора на месото помощ за частно складиране може да бъде предоставена за месо от едър рогат добитък (животните трябва да са на възраст над 8 месеца) и за овче и козе месо за период от 90 до 150 дни. С едно заявление може да се кандидатства за частно складиране на най-малко 15 тона месо. Частното складиране няма да може да отговори на потребностите в млечния и месния сектор в страната ни, който се характеризира с дребно мащабни стопанства, но на ниво ЕС ще доведе до намаляване на предлагането и възстановяване на баланса на пазара в дългосрочен план, посочват от ведомството на Десислава Танева.

Предвидено е разрешаване на доброволни споразумения и решения за планиране и намаляване на производството в сектора на млякото и млечните продукти от страна на фермери, техни организации и асоциации с оглед променящите се модели на търсене в този период на тежък пазарен дисбаланс. Разрешението ще бъде временно за период от предстоящите шест месеца. Предвид спецификата на сектора в страната ни, която се изразява в ниска степен на организираност и посредническа роля на организациите на производители, очакваме подобна мярка да не предизвика интерес в България.

Нови препоръки за винопроизводителите

В сектора на виното е предвидено дванадесет месечно удължаване на срока на разрешенията за изкореняване и на разрешенията за засаждане, които изтичат през тази година.

Предвидена и гъвкавост по отношение на мерките от националните програми за подпомагане в лозаро-винарския сектор като разрешаване на бенефициерите да представят промени в текущи договорени дейности в рамките на първоначално одобрения размер на допустимата помощ.

Допустима за подпомагане е мярката дестилация на вино в случай на криза, като полученият алкохол ще се ползва само за промишлени цели. Предвидена е и частична помощ за съхраняване на вино при кризи. И по двете мерки (дестилация и съхранение) размерът на помощта се определя от държавата членка до максимум 0,8 евро/%vol/hl.

Предвидено е помощта по мярка "Преструктуриране и конверсия на лозя" да бъде увеличена на 80% от направените разходи (в момента е 75%). По мярка „Инвестиции“ помощта може да бъде увеличена от 50 на 60%.

България продължава да настоява да ѝ се разреши да използва неизразходваните средства за целева помощ. В аграрното министерство смятат, че подходящо решение може да е възможността за прехвърляне на неразходвани средства към следващата финансова година.

Дерогация за продажбите на плодове и зеленчуци

В секторите на плодове и зеленчуци може да бъдат покривани разходи на организации на производители за операции, планирани, но не извършени до 31 декември 2020 г., ако те бъдат извършени до 1 октомври 2021 г.

Като дерогация на членовете на организации на производители може да бъде разрешено да продават самостоятелно до 40% от произведената продукция, за разлика от редовното изискване, позволяващо до 25%.

През 2020 г. максималният процент на права на глас и дялове или капитал може да надвишава 50% от общите права на глас и 50% от дяловете или капитала на организации на производители. Освен това, на тях може да им бъде разрешено да прекратят за 2020 г. своите оперативни програми изцяло или частично. Не се преустановява плащането на помощ на организации на производители, в случай на неспазване на критериите за признаване.

В България има признати 19 организации на производители на плодове и зеленчуци с общо 155 членове. Само три организации на производители с общо 18 членове изпълняват обаче оперативни програми.

Промяна в програмите на пчеларство

В сектора на пчеларството се предвижда държавите членки да изменят програмите си за пчеларство, като мерките, планирани за пчеларската 2020 година, да се извършват след 31 юли 2020 г., но не по-късно от 15 септември 2020 г. Тези мерки ще се считат за изпълнени през пчеларската 2020 година. Измененията подлежат на одобрение от ЕК преди тяхното прилагане.

От МЗХГ напомнят, че в България по прием 2020 г. от Националната програма по пчеларство са приети около 1776 заявления за подпомагане с общ размер на заявената финансова помощ над 6, 499 млн. лева. Приети са и шест заявления за подпомагане на сдружения и групи производители за финансовата 2020 г. с общ размер на заявената финансова помощ около 30 хил. лева, по които в момента се сключват договори. Очаква се бъдат сключени общо 1680 договора за подпомагане.

Удължаването на срока по извършване на дейностите по програмата ще даде възможност на пчеларите да изпълнят предвидените мероприятия по одобрените проекти, а оттам и по-пълното усвояване на бюджета за 2020 г., още повече че средствата не могат да се прехвърлят за следващата пчеларска година. За България националните програми по пчеларство са основен източник на финансиране на сектора и е особено важно предвидените средства да се използват в пълен обем.

Сроковете

До края на април мерките трябва да бъдат приети от Комисията. Веднага след това България ще предостави тези възможности за подкрепа на българските земеделски производители. Министерство на земеделието, храните и горите продължава да отстоява пред Европейската комисия позицията, изразена по време на Съвета на министрите на земеделието на 25 март, за предоставяне на възможност на държавите-членки за използване на недоговорените средства от програмите и прехвърлянето им към нова извънредна мярка COVID-19, която да бъде насочена към борбата с последиците от епидемията и подкрепа за засегнатите земеделски стопани.

✓ Прогноза на ЕК: Ограничителните мерки поставят под въпрос логистиката за млякото, както и доставките на фуражи

Пандемията ще удари производството на висококачествени млечни и месни продукти и вино

Избухването на коронавируса предизвиква безпрецедентни предизвикателства за агрохранителния сектор на ЕС. Поради мерките за задържане, прилагани в ЕС и по целия свят, търсенето на храни бързо се промени от началото на кризата. Поведението за складиране, както и затварянето на ресторанти, барове и хотели оказва пряко влияние върху производителите на хранителни продукти. От една страна, основни храни като тестени изделия, ориз, брашно, консервирани плодове и зеленчуци са се търсили повече заради увеличаването на домашната консумация. От друга страна, при висококачествените продукти, като качествените месни разфасовки, виното и специализираните сирена, обикновено консумирани в заведенията, се забелязва значително намаляване на потреблението. ЕК публикува доклад с краткосрочни прогнози за селскостопанските пазари на ЕС с най-новите тенденции и допълнителни перспективи за всеки сектор хранително-вкусовата промишленост.

Зърнени, маслодайни, захар

Очаква се производството на зърнени култури в ЕС през настоящия период (2019/2020 г.) да достигне 294 милиона тона, с 4,5% повече от средногодишното ниво, и след това се леко да намалее, като прогнозата е през 2020/2021 г. да бъдат произведени 287,8 милиона тона. Що се отнася до сектора на маслодайните култури в ЕС, производството на рапица за 2019/2020 г. се очаква да достигне 12-годишно дъно при 14,9 милиона тона заради намаляване на производствената площ. За 2020/2021 г. се предполага, че посевите с маслодайни култури ще се възстановят и ще заемат 10,5 милиона ха. Производството на протеинови култури трябва да нарасне до 4,5 милиона тона, което е с 4% повече в сравнение с миналата година, водено от добрите пазарни перспективи за хранителни и фуражни цели.

Очаква се производството на захар в ЕС 2019/2020 г. да намалее леко до 17,4 милиона тона поради намаляване на площите. В следващата година прогнозата е за още 3% намаление на площта на захарното цвекло, свързана с трудните пазарни условия през последните две години.

Специализирани култури

Производството на зехтин от 2019/2020 г. в ЕС достигна близо 2 милиона тона, регистрирайки 15% намаление в сравнение с миналата година. Поради значителните запаси, общата наличност остава все още висока. След прилагането на мерките за задържане, продажбите на дребно със зехтин се увеличиха, особено в страните от ЕС. Това, заедно с ниските цени, би трябвало да доведе до възстановяване на потреблението в тези страни (с 13% увеличение на потреблението).

Общото потребление на вино в ЕС е силно повлияно от мерките, предприети за борба с пандемията. Въпреки че продажбите на дребно се увеличават, потреблението в ресторанти и барове спря. Тази промяна в потреблението се отразява негативно на най-вече пенливите и високо стойностни вина. Очаква се консумацията на вино в ЕС да падне до 108 милиона хектолитра, 8% под средната стойност за последните 5 години. Износът на вино от ЕС също е засегнат, като се очаква да спадне с 14% през 2019/2020 г.

Що се отнася до сектора на плодовете и зеленчуците, търсенето на пресни ябълки в ЕС се очаква да бъде над средното, благодарение на увеличеното вътрешно потребление. Очаква се обаче производството на ябълки в ЕС през 2019/2020 г. да спадне до 10,8 милиона тона. Въздействието на кризата върху портокалите ще бъде ограничено, тъй като сезонът на прибиране на реколтата приключва с 6,2 милиона тона за 2019/2020 г. Търсенето на пресни портокали и портокалов сок напоследък се увеличава.

Мляко и млечни продукти

През 2019 г. добивът на мляко в ЕС нарасна с 0,4%, най-ниският ръст от 2012 г. Очаква се ръстът на производството през 2020 г. да бъде подобен. Годишният пролетен пик за мляко съвпада с настоящата пандемия. Ограничителните мерки биха могли да поставят под въпрос логистиката за млякото, както и доставките на фуражи. Освен това проблемът с работна сила може да доведе до производство по-малко трудоемките млечни продукти.

Потреблението на сирене в ЕС през 2020 г. е възможно леко да нарасне (0,3%), а износът да продължи да се увеличава, благодарение на търсенето на азиатските пазари, което ще доведе до цялостно увеличение на производството на сирене. Затварянето на ресторантите обаче се отрази на висококачествени сирена, консумирани предимно извън дома.

Месо

Производството на говеждо месо в ЕС намалня през 2019 г. поради по-ниските цени и намаленията на стадата. През 2020 г. се очакват допълнителни намаления. Коронавирусната епидемия засяга сектора главно поради това, че продуктите с висока стойност не се продават на ресторанти или в месарски отдели в супермаркетите. По-ниското търсене и по-ниската наличност на месо ще доведат до допълнително намаляване на очевидното потребление в ЕС.

Производството на птици продължи да расте през 2019 г. благодарение на нарастващото търсене. Очаква се увеличението да продължи през 2020 г. поради това, че потребителите заместват скъпите меса с домашни птици. Все пак секторът ще бъде повлиян от затварянето на ресторантите за някои сортове като патици или гълъби.

Производството на свинско месо трябва да нарасне леко тази година при трайно търсене от Азия (поради въздействието на африканската чума по свинете, особено в Китай). Очаква се износът от ЕС да нарасне с 12%, след увеличение от 17%

през 2019 г. Секторът няма да бъде повлиян значително от продължаващата пандемия. Очаква се обаче потреблението в ЕС да спадне поради високите цени, което води до предпочитане на други меса.

Секторът на овче и козе месо в ЕС беше засегнат от коронавирусната криза, като сезонното търсене на Великден и Рамадан не се осъществи. Производството в ЕС обаче ще остане стабилно през 2020 г.

✓ Ирина Бокова стана почетен член на Американската академия за изкуство и наука за 2020

Бившият генерален директор на ЮНЕСКО българката Ирина Бокова стана почетен член на Американската академия за изкуство и наука за 2020. Американската академия на изкуствата и науките е основана през 1780 г. от Джон Адамс, Джон Ханкок и други, които вярват, че новата република трябва да почита изключителни личности и да ги ангажира за постигане на обществено благо. Близо два и половина века по-късно Академията продължава да се посвещава на признаването на върхови постижения и зачитането на експертизата. Преди броени дни Академията обяви най-новите си членове с избора на 276 художници, учени, учени и лидери в публичния, нестопанския и частния сектор. Настоящите членове представляват иновативните мислители във всяка област и професия, включително над 250 носители на Нобелова и Пулицърска награда.

Новите членове се присъединяват към компанията на членове на академията, избрани преди тях, включително Бенджамин Франклин и Александър Хамилтън през 18 век; Ралф Уолдо Емерсън и Мария Мичъл през 19-ти; Робърт Фрост, Марта Греъм, Маргарет Мийд, Милтън Фридман и Мартин Лутър Кинг-младши през 20-ти; и - през последните две десетилетия - Антонин Скалия, Майкъл Блумбърг, Джон Литгоу, Джудит Уудруф и Брайън Стивънсън.

Международни почетни членове включват Чарлз Дарвин, Алберт Айнщайн, Уинстън Чърчил, Лорънс Оливие, Мери Лики, Джон Мейнард Кейнс, Акира Куросава и Нелсън Мандела.

Дневник

✓ НСИ: Спад в приходите си през март посочват 53.5% от предприятията

В кризисната ситуация заради епидемията на коронавируса 53.5% от предприятията посочват, че приходите им от продажби на стоки или услуги са намалели през март в сравнение с февруари, 36.3% не отчитат промяна в приходите от продажби, а в дори 9.5% е имало увеличение. Това съобщи Националният статистически институт (НСИ), който проведе ново бизнес изследване сред нефинансовите предприятия, за да установи ефекта на извънредното положение, свързано с COVID-19, върху най-засегнатите сектори на икономиката през март.

Анкетното изследване е проведено от 8 до 21 април, като на случаен принцип са избрани 3770 предприятия с общо 230 хиляди души персонал. Участието в изследването е доброволно, като е предоставена информация от 1348 предприятия (35.8% от включените в извадката), с приблизителен обхват от от 87 хиляди души, наети в тях.

Най-голямо намаление на приходите от продажби на стоки или услуги имат предприятията в икономически дейности, свързани с "Култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности" - 70.6% спад.

За индустрията този процент е 52.9%, за строителството - 51.2%, а за дейностите, групирани в "Търговия, транспорт и ресторантьорство" - съответно 56.3%

Какви са мерките спрямо персонала, вижте в графиката:

© НСИ

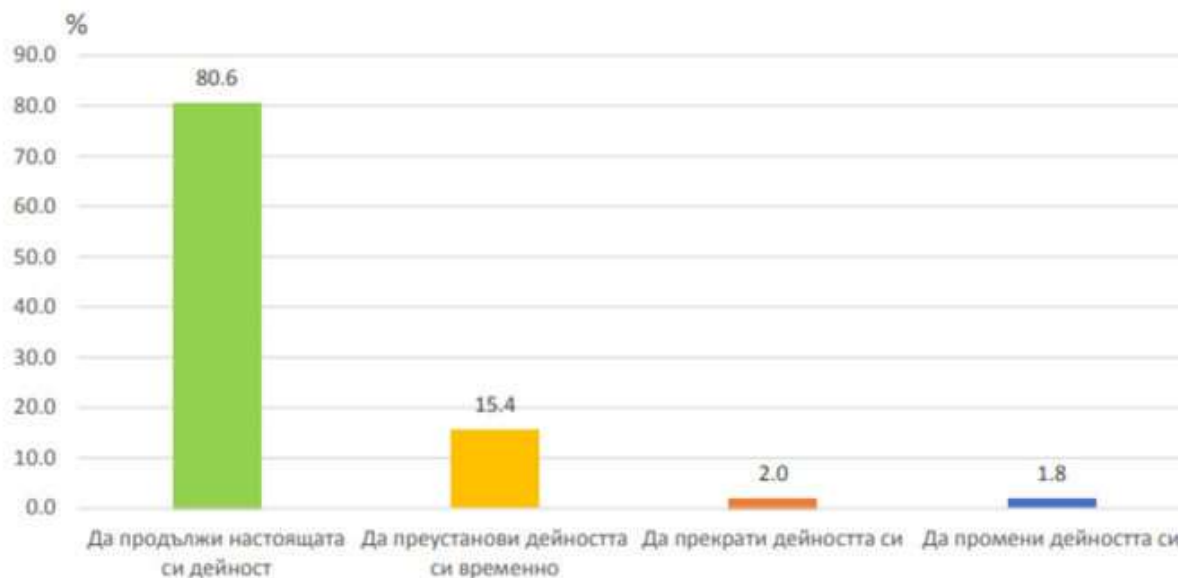
Спрямо персонала 41.8% от нефинансовите предприятия са предприели стъпки за ползване на "платен отпуск". Преминаването към "дистанционна форма на работа" е при 28.0%, а към "неплатен отпуск" са прибегнали 24.4%. Освобождаване/съкращаване на наети лица са предприели 17.2% от участвалите в анкетата предприятия.

Прогнозите на 80.6% са, че ще продължат дейността си

За следващия един месец 80.6% от анкетирани нефинансови предприятия прогнозира, че ще продължат настоящата си дейност, 15.4% смятат, че ще преустановят временно дейността си, а 2%, че ще я прекратят.

Основната единица на наблюдение на НСИ е предприятието, което извършва една или повече дейности на едно или повече места и произвежда стоки или услуги за трети лица. Данните се отнасят за дейността, извършвана на територията на страната през март 2020 г.

Какви са очакванията на мениджърите за компанията в близкия месец, вижте в графиката:

© НСИ

Кои сектори от икономиката са представени в анкетата

Икономическите дейности, обхванати от изследването са: индустрия; строителство; търговия, транспорт и ресторантьорство; операции с недвижими имоти; създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения; професионални дейности и научни изследвания; административни и спомагателни дейности; култура, спорт и развлечения, ремонт на домакински вещи и други дейности.

В изследването не са включени предприятия, чиято основна икономическа дейност е селско, горско или рибно стопанство; финансови и застрахователни дейности; здравеопазване и социална работа, както и държавното управление и държавното обществено осигуряване.

✓ Над 30 инфраструктурни проекта с пари от ЕС са спрени заради коронавируса

Малко над 50 от общо 617 договора за инфраструктурни проекти по оперативната програма "Региони в растеж" в момента са спрени. От тях само 36 са прекратени във връзка с извънредното положение, отчете зам. регионалният министър Деница Николова в предаването "Седмицата" на Дарик радио.

Договорите са от всички сфери, към които е насочена програмата, посочи Николова. Тя не конкретизира с какви мотиви общините са поискали спиране на проектите, но каза, че имало случаи при които работници не искат да дойдат на работа заради страх от коронавирус и затова изпълнителят не може да завърши проекта.

"Най-лесният административен ход е спиране на всички проекти за извънредното положение и ги продължаваме след това. Но ефектите от едно спиране на договорите означава липса на работа за целия строителен сектор със съпътстващите дейности, липса на заплати за хората, така че направихме по-разумната крачка, в която дадохме възможност да бъдат спрени договори само там, където има нужда от това или там, където се вижда, че строителите и изпълнителите не могат по обективни причини да ги изпълнят", коментира зам.-министърът.

Вече са насочени средствата за борба с коронавируса

Общо 317 респиратора ще бъдат купени с [40-те милиона лева](#), които Министерството на регионалното развитие и благоустройството предостави по проект на Министерството на здравеопазването.

"Вече има сключен договор и разплатени авансови средства към Министерството на здравеопазването. 14 млн. лева в рамките на миналата седмица вече бяха преведени по сметките на министерството", каза Николова. Тя уточни, че пет от общо шест договора за доставка на респираторните апарати вече са сключени.

В рамките на проекта, по оперативна програма "Региони в растеж", е предвидено над 8 млн. лева да бъдат предоставени за защитни облекла и дезинфектанти, както и над 70 хиляди PCR тестове и 18 хиляди бързи тестове.

Отделно, в рамките на оперативната програма до 2023 г. ще бъдат купени и нови линейки за спешната помощ. Вече са доставени 182 линейки от планираните 400, отчете зам.-министърът. Предстои и ремонт на всички спешни медицински центрове в страната, както и 34 държавни болници със спешни отделения. На този етап не се налага промяна в тази

програма заради коронавируса, се разбра от думите на Николова. Същевременно обаче системата на здравеопазването се нуждае от около 2 хиляди линейки. Така че останалата част ще бъдат купувани с пари от държавния бюджет.

✓ "Фич" рязко влоши прогнозата си за България, но запази рейтинга

Международната агенция "Фич" (Fitch Ratings) драстично влоши прогнозата си за растежа на българската икономика с над 8 процентни пункта заради мерките за борба с епидемията от коронавируса. Рейтингът е запазен на ниво BBB, но перспективата по него е променена от "положителна" на "стабилна".

В съобщението от късните часове на петък се казва, че вместо досега очаквания ръст от 3.2% от БВП тази година ще има рецесия от минус 5.1% от БВП.

Догодина може да има растеж от 4.2%, което означава, че и през 2021 г. икономиката няма да се е възстановила на нивото от 2019 г. Двигатели на такъв растеж се очаква бъдат вътрешното потребление и инвестициите, докато приносът на износа ще е малък (очакван едва 0.1% от БВП ръст през 2020 г.).

Но "Фич" очаква сериозен спад в еврозоната - основен търговски партньор на България - със 7% от БВП тази година и ръст от 4.3% догодина и то като подчертава, че прогнозите ѝ са с висока степен на несигурност и рисковете са положението да се влошава.

Съобщението на Агенцията изтъква, че редовната ѝ оценка за рейтинга е трябвало да бъде на 21 август 2020 г., защото правилата на ЕС изисква това да става по строг график. Но изключителните обстоятелства около пандемията създават промяна в доверието към кредитния рейтинг, която изисква междувременна оценка, допълват от "Фич".

Много неща ще зависят от правителството и бюджета

От съобщението се разбира, че държавният бюджет на България и правителството ще са водещият фактор в развитието на икономиката и създаването на вътрешно потребление и инвестиции. Агенцията посочва бързия растеж на безработицата (до 6.7% през март) и казва, че "макар да е възможно ситуацията да се подобри през второто полугодие, прогнозата ни е повлияна от значителни рискове за влошаване предвид развиващата се ситуация". Много фирми и хора ще са пряко зависими от помощта, кредитите и държавните гаранции за тях.

"България има традиция да води разумна фискална политика с устойчиво управление на задълженията, което очакваме да продължи", казват от "Фич". В съобщението се припомня, че страната може да получи при необходимост финансиране от няколко помощни инструмента на Европейския съюз и Световната банка, но това не е взето предвид при изготвянето на сегашната оценка.

В нея е посочено, че се очаква рязко влошаване състоянието на бюджета през 2020 г. - заради свиването на икономиката и фискалните облекчения заради щетите от коронавируса. След 4 години на излишък предстои преминаване към фискален дефицит от 2.8% (по-консервативен от правителствената прогноза за 3%). Но тепърва ще се види ефектът от държавните гаранции за стотици милиони левове кредити на Българската банка за развитие и Фонда на фондовете, като "Фич" очаква до 20% от тях да са с голяма вероятност да бъдат активирани по кредити, които получилите ги ще имат трудности да обслужват.

Ръст на задълженията

Съотношението на задълженията спрямо размера на икономиката значително ще се промени до 28.5% от БВП (ръст за годината с 8.1 процентни пункта), но това пак ще е много под прага от 50%, медианен за държави със същия рейтинг. България най-вероятно ще емитира дълг още през май, но към момента няма много подробности, допълва агенцията. С поредно предупреждение за бързо променящи се обстоятелства в съобщението се допълва, че се очаква тази година да бъде емитиран дълг за 2 млрд. евро и още за 1 млрд. евро догодина, което заедно прави 4.9% от БВП.

Друг фискален буфер се очаква да са правителствените депозити и плащанията от ЕС, които през първото тримесечие на 2020 г. са били 10.3 млрд. лв (8.8% от БВП). От правителството заявиха тази седмица, че искат от Европейската комисия част от плащанията за годината - последната според изтичащата 7-годишна финансова рамка на ЕС - да бъдат изтеглени по-рано.

Шансовете за еврозоната

"Фич" отбелязва и подновеното спрямо началото на април желание на премиера Бойко Борисов за скорошно влизане на България в т.нар. чакалня за еврозоната и банковия съюз. Но агенцията посочва увеличена несигурност около графика за едновременното влизане в механизма ERM II и банковия съюз и не очаква до края на април Първа инвестиционна банка да изпълни изискването на ЕЦБ да увеличи капиталовия си буфер (бел.ред. - съобщението е написано преди Комисията за финансов надзор да одобри проспекта на ПИБ за увеличение на капитала с 200 млн. лв.)

И да има забавяне в този процес, той няма да дерайлира, казват от "Фич". "Но в същото време предвид това, че пандемията отклонява значителни ресурси по политическото ангажиране на ниво ЕС, задвижването на приемането на България в ERM II може да слезе по-ниско сред приоритетите на европейските институции. Ако рисковете от това намалее, това ще подкрепи рейтинга на България и ние ще го повишим с две степени между влизането в ERM II и въвеждането на еврото."

Позицията на България спрямо чуждестранните валути е стабилна, същото важи и за валутния борд, допълват от агенцията. Индикаторите за качество на управление също са като на държавите с рейтинг BBB. "Макар да има история на нестабилни правителства и различни институционални ограничения, налице е широк политически консенсус за макроикономическата политика и подкрепа за интегриране в еврозоната."

В заключение агенцията припомня трайни проблеми за икономическия ръст на България като лошата демографска картина, върховенството на закона и бавния напредък в структурните реформи.

✓ Брюксел обмисля второстепенни дългови книжа в подкрепа на икономиките

В страните от ЕС скоро ще могат да се използват второстепенни дългови книжа в подкрепа на пострадалите от вируса икономики, съобщиха информирани източници, цитирани от агенция "Ройтерс". Това се случва на фона на ново смекчаване на [правилата за държавната помощ](#), за да се улесни подпомагането на компаниите.

В момента Европейската комисия чака обратна връзка от 27-те държави членки по предложението, направено, след като няколко страни са поискали такава мярка, според източниците.

Предложението очертава условията, при които правителствата в ЕС биха могли да предоставят второстепенен (подчинен) дълг в подкрепа на икономиките си по време на епидемията от коронавирус, посочиха те, без да дават повече подробности. Те добавиха само, че ще има достатъчно предпазни мерки за поддържане на конкуренцията в съюза.

Подчиненият дълг губи предимство пред първостепенния, в случай, че фалирала компания трябва да плати на притежателите съответните облигации. Тъй като се приема за по-рисков, понеже не е гарантиран, подчиненият дълг носи по-високи лихви, припомня "Ройтерс".

✓ Германски министър иска да узакони дистанционната работа и след пандемията

Германският министър на труда Хубертус Хайл иска да превърне в закон дистанционната работа, когато такава е възможна, дори и след като отmine пандемията от новия коронавирус, предадоха Асошиейтед прес и ДПА.

Хайл заяви за в. "Билд ам зонтаг", че целта му е да внесе такъв законопроект наесен. Той заяви, че по първоначални данни хората, които работят от вкъщи са нараснали от 12% на 25% от активно заетите, което е около 8 млн. души.

"Всеки, който иска да работи от дома си, когато фирмата го разрешава, би трябвало да може да работи дистанционно, дори и след като отmine пандемията от коронавируса", каза Хайл. Той подчерта, че правителството иска да улесни възможността за повече дистанционна работа, а не да оказва натиск това да се прави.

Според плановете на Хайл в проектозакона ще е записано, че хората могат изцяло да преминат на работа от дома или да делят работното си време между дома и фирмения офис. Конфедерацията на сдруженията на германските работодатели обаче заяви, че германските фирми се нуждаят от повече гъвкавост, а не от повече правителствени правила.

"Трябва ни мораториум над ограниченията, а не нови регулации, които ограничават растежа и гъвкавостта", заяви изпълнителният директор на конфедерацията Щефен Кампетер. По думите му дистанционна работа трябва да има само когато това е възможно и смислено.

"Бизнес интересите и желанията на клиентите трябва да играят централна роля. Не можем да движим икономиката само с дистанционна работа", каза той.

[Мениджър](#)

✓ Дончев: Икономиката не може да остане безкрайно под карантина, мерките ще бъдат либерализирани поетапно

Безспорно е, че българското общество и българската икономика не могат да останат безкрайно дълго в карантинен режим, не само заради стопанските последици, но и заради колективния психиатричен статус на нацията. Следим всеки ден данните, правим анализи. Това заяви пред [БНТ](#) вицепремиерът Томислав Дончев.

„На щаба и на правителството ни се иска повече, отколкото на българските граждани, да дойде един момент, когато ще можем да въведеме по-либерални мерки. Тази ситуация е тежка за всички, но това бива да се да се прави по-рано, отколкото е необходимо“, коментира Дончев.

„Най-злочастният сценарий, в който можем да влезем, е благодарение на дисциплина, добра организация, ранно предприети мерки да бъдем **свърхокуражени** от този успех и бързо да либерализираме мерките, след което заразата да ни удари тежко. Това би означавало, че сме нанесли двойна щета, първо сме блокирали икономиката социалния живот и икономиката за месец и половина, а след това заразата все пак е победила“, добави той.

По думите му ако някой трябва да се гордее от малкото смъртни случаи и либералните мерки, това е българското общество, което по-скоро се справя.

Той добави, че разхлабването на мерките ще се случва поетапно.

„Не си представяйте как в един момент връщаме ситуацията към края на месец февруари – без никакви ограничения, без никаква дисциплина, без никакви мерки. Всичко ще бъде плавно и поетапно“, добави той.

Вицепремиерът заяви, че всяко трудно време преподава уроци и изрази надежда, че сме достатъчно добри ученици да ги научим.

„Всяко трудно време позволява да се проверят хората, институциите и приятелите – колко са здрави. В епицентъра на кризата не съм сигурен, че е време за уроци, но си позволявам да мисля и за това. На какви уроци ни учи кризата. Има много уроци, но бих предпочел да ги разкажа, след като кризата свърши. Това е един огромен стрес тест за много системи, които показва кое работи както трябва, къде какво трябва да се промени, на кое трябва да се има доверие и на кое не чак толкова“, заяви Дончев.

„Колегите от здравеопазването от една година опитват електронната здравна карта, сега ще се случи до месец ноември безплатно“, добави той.

По думите му между 55-60% от икономиката работи в момента.

„В земеделието този, който има шанс да си реализира продукцията – работи, в индустрията, този, който има поръчки – работи. За съжаление не работят тези фабрики, чиито основни клиенти във Западна Европа, и особено в Германия, временно са затворили производството. Оттам все пак идват окуражаващи сигнали, големи фабрики, включително автомобилни, възстановяват производството, което се надявам бързо да навърже обратно веригата на доставки и да има шанс за българските производство“, уточни вицепремиерът.

✓ Парковете отварят, но при строги правила

Със своя заповед министърът на здравеопазването разрешава посещенията на градски паркове и градини на следните лица:

- деца до 12 години, придружавани от родител/и или член/ове на семейството, но не повече от двама възрастни, в часовия диапазон от 9,30 ч. до 18,30 ч. всеки ден;

- собственици на кучета, но не повече от един, във времето до 9,30 ч. и след 18,30 ч., всеки ден.

Посещенията на градски паркове и градини трябва да се осъществяват при стриктното спазване на противоепидемичните мерки. Задължителни са носенето на предпазни маски, спазването на физическа дистанция от 2,5 метра, влизането в и излизането от парковете и градските градини през обозначените за целта места, както и придвижването по обозначените маршрути. Забранява се консумацията на алкохол на територията на парковете и градините. Гражданите трябва да избягват контакт с повърхности, в т.ч. сядане на пейки и тревни площи, както и да съблюдават всички противоепидемични мерки и указания на лицата, изпълняващи служебните си правомощия.

Остава в сила забраната за посещения на спортни и детски площадки и съоръжения на открити и закрити обществени места.

На база заповедта на министъра на здравеопазването, кметовете на общини следва да създадат необходимата организация за прилагане мерките, съобразно спецификите на съответните градски паркове и градини на територията на общините.

✓ Мария Габриел: Науката и иновациите са в центъра на глобалната инициатива на ЕС за борба с коронавируса

Европейският съюз обедини силите си с глобални партньори, за да даде старт на кампания за набиране на дарения - "Глобални действия срещу коронавируса", съобщил е представителството на ЕК в София. Комисарят за иновациите, научните изследвания, културата, образованието и младежта Мария Габриел приветства инициативата, подчертавайки водещата роля на науката и иновациите за справяне с кризата: "Научни работници и изобретатели от всички страни работят ежедневно за намирането на решения за опазването на живота и здравето на хората. За да подпомогнем техните усилия, Европейският съюз, заедно със Световната здравна организация и международни партньори, отправяме призив за разработване и осигуряване на равен достъп до качествени, ефективни и достъпни диагностика, лечение и ваксина против коронавируса".

За да бъдат събрани необходимите финансови средства, ЕС и международни партньори обявиха световен маратон за тяхното набиране. Началото ще бъде поставено на 4 май, като средствата ще се предоставят от държави и бизнеса, пише БТА. В тази инициатива Европейският съюз си партнира както с държави от целия свят, така и с международни организации и водещи фондации, които работят активно в областта на научните изследвания и иновациите. Сред тях са Коалицията за епидемиологична подготовка (CEPI), Wellcome Trust и други.

"Кризата с коронавируса показва отново ключовата роля на науката за отговор на предизвикателствата, пред които са изправени нашите общества. Поставяме си целта да наберем средства на стойност 7.5 милиарда евро, с които ще бъдат финансирани научноизследователски дейности в три области, важни за всеки от нас: диагностика, лечение и ваксини за коронавируса. За да се справим успешно с кризата е необходимо да координираме нашите дейности на световно ниво. Тази глобална инициатива ни приближава до намирането на ефективни решения срещу пандемията", коментира още българският еврокомисар Мария Габриел.

✓ Планът за индустриално възстановяване трябва да се съсредоточи върху климата, растежа, работните места и научните изследвания

В дебат с еврокомисарите М. Габриел и Т. Бретон евродепутатите призоваха планът за възстановяване на ЕС да бъде балансиран между отделните сектори и да засили стратегическата автономия на Европа на глобалната сцена.

„Всички икономически екосистеми са засегнати от кризата. Нуждаем се от план за възстановяване на индустрията с финансова помощ, пригодена за всеки сектор, с акцент върху климатичните амбиции, но също така и растежа и работните места. Ето защо се нуждаем от структуриран план за това как тези инструменти ще бъдат използвани в различните сектори, заяви председателят на комисията на ЕП по промишленост, изследвания и енергетика Кристиан Бушой (ЕНП, Румъния). „Повече инвестиции в науката, с акцент върху иновациите и данните, могат да бъдат двигател за възстановяването“, добави той.

Еврокомисарят по иновации и изследвания Мария Габриел изтъкна множеството мерки, предприети от Европейската комисия срещу COVID-19 и заяви, че ЕС трябва да насочи възстановяването към дигитализацията и декарбонизацията. „Публичните инвестиции в научни изследвания трябва да бъдат приоритетни и да не се разглеждат като инвестиции за приспособяване, както се е случвало в миналото“, каза тя, като се позова на програмата „Хоризонт Европа“. Тя подчерта също, че европейската индустрия е на челно място в разработването на ваксина, която трябва да бъде предоставена не само за Европа, но и за целия свят.

Необходим е по-голям баланс в глобализацията

„Тази криза разкрива, че сме отишли твърде далеч с глобализацията. Глобализацията е тук, за да остане, но ще трябва да бъде по-балансирана“, заяви комисарят по вътрешния пазар и промишлеността Тиери Бретон. „Настоящата криза е ускорител на наблюдаваните от нас тенденции и европейските индустриални екосистеми са изложени на риск от враждебни инвестиционни стратегии от страна на операторите от трети страни“, предупреди той.

„Прилагането на европейската политика за възстановяване на промишлеността трябва да бъде в състояние да гарантира, че кризата не влошава конкурентната позиция на Европа на световната сцена, докато в същото време равнопоставеността в рамките на вътрешния пазар трябва да се запази“, допълни г-н Бретон.

Членовете на комисията ITRE подчертаха предизвикателството да се балансират усилията за възстановяване в различните индустриални екосистеми. Докато някои евродепутати призоваха възстановяването да се съсредоточи върху целите на Зеления пакт, както и стратегическата автономия на Европейския съюз и изграждането на по-голяма икономическа устойчивост, други поставиха въпроси за предизвикателството да се осигури равен достъп до лечение след откриването на ваксина срещу COVID-19, и изразиха своите притеснения относно стандартите за поверителност при мобилните приложения за проследяване на заразата.

Допълнителна информация

Миналата седмица в резолюцията относно координираните действия на ЕС за борба с пандемията от COVID-19 и последиците от нея Парламентът призова Европейската комисия да предложи пакет за възстановяване и реконструкция, в чиято основа трябва да залегнат Зеленият пакт и цифровата трансформация, като по този начин се даде начален тласък на рестартирането на икономиката.

Резолюцията също така призовава при възстановяването да се развие стратегическата автономия на Европа и подкрепя Европейската комисия в нейната цел да разработи нова индустриална стратегия на ЕС за постигане на по-конкурентоспособна и устойчива индустрия. Текстът също така подкрепя реинтеграцията на веригите за доставка вътре в ЕС и увеличаването на производството на ключови продукти в рамките на ЕС като лекарства, фармацевтични съставки, медицински изделия, оборудване и материали.

✓ Индексът на производствената активност в Евророната спадна повече от 2 пъти за месец

Индексът на производствената активност в Евророната е намалял от 29,7 през март до 13,5 през април, което е спад с повече от 2 пъти, съобщи CNN Business.

Този индекс на поръчките на мениджърите по доставките (purchasing manager index) показва какви са реалните нагласи сред бизнеса за състоянието на икономиката. Изготвя се от банката JP Morgan и компаничката за финансови анализи и услуги Markit, заедно с IMS и Международната федерация за покупки и снабдяване (IFPSM).

Икономисти и инвеститори очакваха мрачната прогноза, която индекса в момента ни дава, но въпреки това мнозина останаха изненадани от големия спад.

Изчислението през месец април е най-големият спад при индекса, регистриран от началото на воденето на проучването през 1998 година.

Тези данни сами по себе си са просто цифри, но в действителност те отразяват въздействието на пандемията и мерките, предприети за нейното ограничаване, върху европейската икономика.

За сравнение, най-ниско измереният индекс по време на финансовата криза през 2009 година е бил 36,2 през месец февруари. Когато показателят е под 50, това означава, че икономическата активност се свива.

"Добре дошли в къщата на ужасите", каза Клаус Вистесен, главен икономист на Евророната от Pantheon Macroeconomics.

Индексът на производствената активност претърпя най-сериозните си спадове и в Япония и Великобритания.

В САЩ той падна до 27,4 от 40,9 през март. Икономисти от Morgan Stanley предвиждат безработицата там да е 15% през април и да достигне 16,4% през май.

Южна Корея, която успя бързо да овладее епидемията, претърпя най-голямото си свиване на икономиката от 2008 насам. Търговията там ще остане засегната, докато не бъдат отпуснати мерките в останалите страни, с които страната има икономически и бизнес взаимоотношения.

✓ Спад на борсите в Европа. Инвеститорите останаха разочаровани от срещата на лидерите на ЕС

Основните индекси на водещите фондови борси в Европа записаха понижения в петък, след като инвеститорите останаха разочаровани от липсата на подробности относно европейския възстановителен фонд, които се очаква да бъде в размер на трилиони евро, предаде Ройтерс.

След седмица на спорове и дискусии, лидерите на ЕС одобриха изготвянето на нов финансов план за подкрепа на икономиката на блока, но не успяха да се договорят за неговия размер, като някои служители на Европейската комисия предложиха той да достигне 2 трилиона евро.

На този фон общият европейски индекс STOXX 600 се понижи с 1,44 пункта, или 0,43%, до 331,8 пункта. През последните седмици бенчмаркът се възстанови частично от мартенското си дъно, но остава на 24% под върха, достигнат през февруари.

Немският индекс DAX отчете спад от 79,76 пункта, или 0,76%, до 10 434,03 пункта. Водещият индекс на Лондонската борса FTSE 100 изтри 45,28 пункта от стойността си, или 0,78%, достигайки ниво от 5 781,33 пункта. Френският измерител CAC 40 се понижи с 25,81 пункта, или 0,58%, до 4 425,19 пункта.

„Инвеститорите на практика дават знак с палец надолу за постигнатото на вчерашната среща на евро лидерите. Пазарите се надяваха да получат повече информация за дългосрочния план за възстановяване, но такава нямаше“, заяви Щефан Куупман от Rabobank.

Междувременно Ройтерс цитира свои източници, според които германският авиопревозвач Lufthansa цели да финализира спасителен пакет от държавна помощ в размер на 10 млрд. евро до края на следващата седмица, след като кризата с коронавируса принуди компанията да заземе почти целия си флот от самолети. Акциите на компанията поевтиняха с 6,99% само ден, след като обяви загуба за първото тримесечие от 1,2 млрд. евро.

Европейският банков индекс SX7P се понижи с 1,47%, след като S&P смъкна кредитния рейтинг на Commerzbank и понижи перспективите на Deutsche Bank от „стабилни“ до „негативни“. Акциите на двете германски банки поевтиняха съответно с 3,02% и 4,52%

Книжата на швейцарският гигант в хранително-вкусовата индустрия Nestle поскъпнаха с 3,02%, след като компанията отчете рекорден ръст на продажбите през последното тримесечие, тъй като много хора са се презапасили с продукти на фирмата преди влизането в сила на карантинните мерки срещу разпространението на коронавируса.

Вяла търговия на Уолстрийт

Американските борсови индекси останаха почти без промяна в четвъртък, след като инвеститорите останаха разочаровани от информацията за провал на медикамент, които се тестваше като лекарство срещу коронавируса, предаде Си Ен Би Си.

Промишленият индекс Dow Jones напредна с 39,44 пункта, или 0,17%, до 23 515,26 пункта. Широкообхватният индекс Standard & Poor's 500 се понижи с 1,51%, или 0,05%, до 2 797,8 пункта. Индексът на високотехнологичните дружества Nasdaq записа спад от 0,63 пункта, или 0,01%, до 8 494,75 пункта. В по-ранните часове на търговията Nasdaq и S&P 500 бяха отчели ръст от над 1%.

До загубите на Нюйоркската фондова борса се стигна, след като Financial Times, цитирайки публикувани случайно документи от Световната здравна организация, съобщи, че лекарство на фармацевтичната компания Gilead Sciences не помага в борбата с COVID-19. Според изданието данните са от клинични тестове в Китай.

От Gilead заявиха, че от проучването не могат да бъдат изведени статистически значими заключения, тъй като то е било прекратено предсрочно заради липсата на доброволци. Книжата на компанията поевтиняха с 4,34%

На пазарите се отразиха негативно и данните на Министерството на труда в САЩ за безработицата в страната. Според тях за седмицата, завършила на 18 април, в САЩ са били подадени 4,427 млн. заявления за помощи при безработица. Това означава, че за последните пет седмици повече от 26 млн. американци са останали без работа. Този резултат обаче представлява спад в сравнение с предходната седмица, когато бяха отчетени 5,245 млн. молби.

„Спадът е окуражителен, но щетите вече са нанесени“, заяви Пол Ашуърт, икономист от TS Lombard. Той обаче поясни, че разхлабването на мерките на някои места е върнало на работа хора, които са били временно освободени.

Понижения в Азия

Основните борсови индекси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха спад в последната търговска сесия за седмицата, следвайки новините за провал при тестовете на американския медикамент, които бе спряган за лек срещу коронавируса, предаде Маркетоуч.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи с 167,44 пункта, или 0,86%, до 19 262 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 29,87 пункта, или 1,06%, до 2 808,53 пункта, докато по-малкият индекс Shenzhen Composite се понижи с 26,1 пункта, или 1,48%, до 1 763,93 пункта. Хонконгският индекс Hang Seng изтри 145,99 пункта от стойността си, или 0,61%, достигайки до ниво от 23 831,33 пункта.

Южнокорейският измерител Kospi регистрира спад от 25,72 пункта, или 1,34%, до 1 889,01 пункта.

В Австралия ASX 200 напредна с 25,5 пункта, или 0,49%, до 5 242,6 пункта.

У нас

Индексите на Българската фондова борса (БФБ) записаха повишения в ранната търговия. Основният индекс SOFIX отчете ръст от 1,37 пункта, или 0,31%, до 444 пункта. BGBX40 напредна с 0,49 пункта, или 0,53%, до 93,76 пункта. BGTR30 се повиши с 2,83 пункта, или 0,62%, до 458,02 пункта. BGREIT се понижи с 0,14 пункта, или 0,11%, до 128,85 пункта.

Според бюлетина на КВС Асет мениджмънт общите приходи на национално ниво ще намалеят с 15-20% през второто тримесечие спрямо същия период на предходната година, докато приходите на компаниите ще намалеят с дори по-силен темп.

„Оставаме в несигурни води, но финансовите пазари се повишиха с повече от 25% след дъното, до което достигнаха“, се казва още в бюлетина.

[Cross.bg](#)

✓ Темите и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Очаква ли се промяна на мерките? Какво показват данните? На живо с последна информация от щаба.
- Как се пази Законът? Гост - главният секретар на МВР главен комисар Ивайло Иванов
- Философия на заразата - коментар на д-р Мирослав Ненков.
- "Корона чао" - среща с авторите на песента от Северна Македония.

БТВ, „Тази сутрин“

- На живо: Кой ще може да се разхожда в парковете и има ли ограничения в часовете?
- След нарушаването на карантината в Сливен, как ще накарат жителите да изпълняват правилата?
- Бяха ли спазени всички изисквания при взривяването на сградата на ИПК „Родина“?
- Могат ли законови промени да спрат войната на пътя? Коментар на конституционния съдия проф. Атанас Семов.
- Кога ще бъде разкрита мистерията около лидера на Северна Корея? Проф. Боян Чуков.

Нова телевизия, „Здравей, България“

- По-високи наказания за шофиране след употреба на наркотици. За предложенията на управляващите говори Красимир Ципов от ГЕРБ.
- Време ли е да бъдат разхлабени мерките за социална дистанция? Разговор с имунолога акад. Богдан Петрунов.
- Какъв ще е режимът за посещение на парковете? На живо.
- Търсене на помощ за 4-членно семейство от Мъглиж, което остана на улицата след пожар.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - След парка и плажа още леко отпускане? Борисов иска, Мутафчийски не дава засега
- в. Труд - Изпити през юни за VII и XII клас
- в. Телеграф - Короната вдигна двойно цената на тревата
- в. Монитор - Всеки шести с коронавирус е преборил болестта

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Горивата най-евтини от 4 г., на места литър падна под 1,50 лева
- в. 24 часа - Започва отпускането на заеми до 4 500 лв.
- в. Труд - Хотели отказват да продават на кредит
- в. Труд - Разследват ЛиЛана за източени европари
- в. Телеграф - Пускат деца в парковете, на катерушките не
- в. Телеграф - Коронавирус подпали ТЕЦ Бобов дол
- в. Монитор - Парковете с работно време, отварят ги за деца и спорт
- в. Монитор - Взривиха основната сграда на ИПК "Родина"

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Магърдич Халваджиян, тв режисьор и продуцент: С хора като Милен си отива по малко свободата на всички ни
- в. Труд - Съдебният кадровик Вероника Имова пред „Труд“: Правораздаването не спира, когато е под карантина
- в. Телеграф - Ваня Кастрева, шеф на Столичния инспекторат по образование: 12 000 пъртволаци ще чуят звънеца в София
- в. Монитор - Ректорът на Русенския университет проф. д-н Христо Белоев: "Дарили сме над 2000 шлема на 35 болници"

Водещи анализи

- в. 24 часа - Кой още трябва да бъде убит на пътя, за да се опомним?
- в. Труд - Преходен период след извънредно положение
- в. Телеграф - Прокопиев овладява съда в Страсбург през своя марионетка.